

RAPORT Z WIZYTACJI
(powtórna ocena programowa)

**dokonanej w dniu 26.10.2014 r. na kierunku *ekonomia*
prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych
na poziomie studiów pierwszego stopnia
o profilu¹ praktycznym realizowanych w formie studiów niestacjonarnych
na Wydziale Ekonomicznym Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Stalowej Woli**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:
przewodnicząca: prof. dr hab. Danuta Strahl - członek PKA
członek: prof. dr hab. Jerzy Węclawski – eksperta PKA

Część I: W Uchwale Nr 474 /2013 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 5 września 2013 r. w sprawie oceny programowej na kierunku „*ekonomia*” prowadzonym na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym na Wydziale Ekonomicznym Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Stalowej Woli zostały sformułowane następujące zastrzeżenia i zarzuty oraz uzasadnienia do nich:

1. W trakcie wizytacji stwierdzono, że nie są spełnione wymagania dotyczące minimum kadrowego określone w § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz.1445, z późn. zm.), bowiem do minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia mogą być zaliczeni 2 samodzielni nauczyciele akademicki oraz 6 doktorów (cz. I poz. 1 – 8 Załącznika do Uchwały) posiadający dorobek w zakresie dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla studiów pierwszego stopnia na kierunku „*ekonomia*” o profilu ogólnoakademickim.

Do tego minimum nie została wówczas zaliczona 1 osoba wymieniona w cz. II poz. 1 Załącznika z uwagi na brak dorobku spełniającego wymogi określone w § 12 ust. 1 wyżej wymienionego rozporządzenia.

Na tej podstawie Prezydium uznało, że do spełnienia wymagań minimum kadrowego brak było jednej osoby z tytułem naukowym profesora lub ze stopniem naukowym doktora habilitowanego.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia wniosła o zaliczenie do minimum kadrowego nowej osoby wymienionej w cz. I poz. 9 Załącznika, która podjęła zatrudnienie w Uczelni od dnia 10 marca 2013 r. i będzie mogła od 1 października 2013 r. stanowić minimum kadrowe.

Prezydium stwierdziło, iż wyżej wymieniona osoba będzie mogła uzupełnić minimum kadrowe pod warunkiem powierzenia jej zajęć dydaktycznych w wymiarze określonym w § 13 ust. 3 wymienionego wyżej rozporządzenia.

2. W czasie wizytacji stwierdzono nie w pełni poprawne przyporządkowanie kierunkowych do obszarowych efektów kształcenia w zakresie nauk społecznych. W odpowiedzi na raport władze Uczelni stwierdziły, że „*istotnie nastąpił błąd i zły załącznik został dołączony do Uchwały*”.

W uzasadnieniu decyzji Prezydium wskazało, że analiza dokonanego przyporządkowania wyżej wymienionych efektów kształcenia nie jest w pełni prawidłowa, bowiem np: K_W01 przyporządkowano do S1P_W05 i S1P_W08 zamiast do S1P_W01; K_W03

błędnie przyporządkowano do S1P_W01, a nie do S1P_W02; K_W15 błędnie przyporządkowano do S1P_W05 i S1P_W06, a powinno być do S1P_W07, przyporządkowanie K_W13 do S1P_W06 jest także błędne. Podobnie dla kompetencji społecznych efekt K_K01 przyporządkowano do S1P_K01, a powinien być przyporządkowany do S1P_K02, zaś K_K06 do S1P_K05 zamiast do S1P_K01.

3. W czasie wizytacji stwierdzono, iż cele i efekty przedmiotowe nie zostały przypisane do celów i efektów kierunkowych. W raporcie samooceny kierunkowe efekty kształcenia zostały przypisane jedynie do modułów (tj. do grupy przedmiotów).

W odpowiedzi na raport z wizytacji Władze Uczelni przedstawiły przyporządkowanie nowych kierunkowych efektów kształcenia do modułów. Analiza tej dokumentacji wskazuje, że 4 z 9 przedstawionych modułów (Moduł Przedmiotów Kształcenia Ogólnego, Moduł Przedmiotów Podstawowych, Moduł Przedmiotów Specjalnościowych dla Ekonomiki Gospodarki Samorządowej oraz Moduł Przedmiotów Specjalnościowych dla Rachunkowości i Zarządzania Finansami Firmy) przyporządkowano do efektu K_K09, który nie występuje w opisie kierunku (opis zawiera tylko efekty od K_K01 do K_K08).

4. W czasie wizytacji stwierdzono, iż określenia odnoszące się do sposobu weryfikacji efektów kształcenia zawarte w sylabusach są w większości przypadków bardzo ogólnikowe. Wzór sylabusu nie zawiera bilansu czasu pracy studenta, z podziałem na zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela i pracę własną studenta, oraz wskazania sposobów weryfikacji efektów kształcenia.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia poinformowała jedynie, iż *„Komisja ds. Planów Studiów i Programów Nauczania na wrześnieowym spotkaniu dokona analizy i oceny zakładanych metod i sposobów weryfikacji efektów kształcenia określonych w sylabusach dostosowując je do charakteru zajęć”*.

5. W czasie wizytacji stwierdzono, iż Uczelnia nie zapewniła właściwych warunków do prowadzenia zajęć o charakterze praktycznym, bowiem treści programowe, formy i metody dydaktyczne odpowiadają profilowi ogólnoakademickiemu a nie praktycznemu. Ponadto brak jest zajęć organizowanych w warunkach zbliżonych do środowiska pracy, także zbyt mała jest liczba godzin (120) przewidzianych dla praktyk zawodowych realizowanych w ramach praktycznego profilu kształcenia.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia zadeklarowała, iż *w ramach przeprowadzonej ewaluacji do programu kształcenia zostaną wprowadzone zajęcia praktyczne oraz zwiększona zostanie liczba godzin praktyki studenckiej*. Nie określono jednak w jakim wymiarze godzinowym praktyki te będą realizowane oraz jakim wymiarze zajęcia praktyczne zostaną wprowadzone do programu.

Prezydium po rozważeniu skali i wagi uchybień wymienionych w raporcie z wizytacji, w tym wskazanych w niniejszym uzasadnieniu, oraz zakres działań podjętych przez Władze Uczelni w celu ich usunięcia i postanowiło o wydaniu oceny warunkowej oraz dokonaniu weryfikacji efektów tych działań w toku powtórnej oceny programowej w roku akademickim 2013/2014.

Część II: Ocena efektów działań naprawczych odnoszących się do poszczególnych zastrzeżeń i zarzutów wymienionych w części I

1. W odpowiedzi na zarzut nie spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego Uczelnia poinformowała, że została dokonana korekta w zakresie zatrudnienia nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe. Uczelnia poinformowała, że wszystkie osoby wskazane do minimum kadrowego podjęły zajęcia dydaktyczne w roku akademickim 2013/2014 oraz przewidziano kontynuację ich zatrudnienia w roku akademickim 2014/2015 z wymiarem czasu pracy pozwalającym na ich zaliczenie do minimum kadrowego.

Uczelnia w raporcie samooceny przedstawiła do minimum kadrowego 10 osób (4 samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 6 doktorów), których wykaz podano w załączniku nr 1 do raportu.

Władze Uczelni podczas wizytacji poinformowały, że Uczelnia zmieniła propozycje składu minimum kadrowego na rok akademicki 2014/2015. Wycofano ze składu podanego w raporcie samooceny trzy osoby ujęte w załączniku nr 1 w pozycji 2, 9 i 10, a wprowadzono dodatkowo dwie osoby ujęte w załączniku nr 2 do raportu.

Zespół oceniający dokonał zatem oceny dorobku naukowego i zawodowego 9 osób wskazanych przez Uczelnię (w dniu wizytacji) do minimum kadrowego na rok akademicki 2014/2015. Przedstawiono te czki osobowe osób wskazanych do minimum kadrowego, w których znajdują się między innymi: dyplomy stopni i tytułów zawodowych, oświadczenia o przynależności do minimum kadrowego, oraz dokumentacja dotycząca dorobku naukowego oraz zawodowego tych osób.

Dla wszystkich dziewięciu osób przedstawiono oświadczenia, w których wyrażono zgodę na udział w minimum kadrowym na rok akademicki 2014/2015. Zespół oceniający zwraca uwagę, aby oświadczenia były wypełniane w terminach określonych przez ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym, tj. do 30 czerwca (niektóre były składane w dniu 1.10.2014 r., było również oświadczenie bez daty). W oświadczeniach wskazano kierunek *ekonomia*, Uczelnię i rok akademicki oraz określono podstawowe lub dodatkowe miejsce pracy.

Biorąc pod uwagę dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe, obciążenia dydaktyczne oraz złożone oświadczenia, do minimum kadrowego zespół oceniający zaliczył 9 osób, w tym 3 samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 6 doktorów. Dorobek naukowy w dyscyplinie *ekonomia* posiadają trzy osoby ze stopniem naukowym doktora habilitowanego. Czterech doktorów posiada dorobek naukowy w dyscyplinie *ekonomia* lub nauki o zarządzaniu (a więc w dyscyplinach w których określone zostały efekty kształcenia) oraz doświadczenie zawodowe zgodne z opisem efektów kształcenia w zakresie umiejętności oraz dwóch doktorów posiada doświadczenie zawodowe zgodne z opisem efektów kształcenia w zakresie umiejętności. Dokładny opis dorobku naukowego i zawodowego a także wykaz prowadzonych zajęć osób zaliczonych do minimum kadrowego podano w załączniku nr 3 do raportu.

Podsumowanie

Na podstawie analizy akt osobowych, rozmowy z władzami Uczelni - Rektorem i Dziekanem, oceny dorobku naukowego, zawodowego oraz obciążeń dydaktycznych Zespół oceniający stwierdza, że minimum kadrowe spełnia wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5.10.2011 r. oraz 3.10.2014 r. Zespół oceniający do minimum kadrowego zaliczył 9 osób, w tym 3 samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 6 posiadających stopień naukowy doktora. Spośród 9 osób dorobek naukowy w dyscyplinie *ekonomia* lub nauki o zarządzaniu (a więc w dyscyplinach w których określono efekty kształcenia) posiada 7 osób zaś dorobek zawodowy posiadają 2 osoby. Wśród tych siedmiu osób czterech doktorów oprócz dorobku naukowego posiada również dorobek zawodowy. Zatem ogółem na 9 osób tworzących minimum kadrowe 6 osób posiada dorobek zawodowy co dla kształcenia na profilu praktycznego ma istotne znaczenie.

Obsada zajęć na rok akademicki 2014/2015 wymaga korekty. Zespół oceniający przekazał swoje uwagi w tym zakresie władzom Uczelni podczas podsumowania i zobowiązał Uczelnię do przedstawienia informacji o tych zmianach.

Zajęcia wymagające zmiany obsady zajęć to: wykład z MSG, Metody badań społecznych, Finanse publiczne i rynki finansowe, Makroekonomia, Historia myśli ekonomicznej Gospodarka regionalna i lokalna, Rynek pracy.

2. W związku z zastrzeżeniem dotyczącym nie w pełni poprawnego przyporządkowania kierunkowych efektów kształcenia do obszarowych efektów kształcenia w zakresie nauk społecznych Uczelnia dokonała zmian w programie kształcenia. Zmiany te zostały wprowadzone w 2013 r. Uchwałą nr 4/2013 Senatu Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Stalowej Woli z dnia 4.10.2013 r. W kolejnym roku przyjęto Uchwałą nr 1/2014 Senatu Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Stalowej Woli z dnia 19.09.2014 r. w sprawie programu kształcenia dla kierunku *ekonomia*, na studiach pierwszego stopnia (licencjackich) niestacjonarnych obowiązujących od roku akademickiego 2014/2015. Jednocześnie straciła moc Uchwała Nr 4/2013. W obydwu uchwałach podano analogiczne przyporządkowania ocenianego kierunku studiów wskazując jako obszar kształcenia *nauki społeczne*, jako dziedzinę nauk *nauki ekonomiczne*, jako „dziedzinę wiedzy” *ekonomię*. W ramach opisu kierunku studiów zawartego w Uchwale wskazano, że „student nabywa wiedzę z podstawowych dyscyplin nauk ekonomicznych takich jak: *ekonomia*, nauki o zarządzaniu i finanse, jak również dyscyplin pokrewnych, do których należą: socjologia, psychologia, prawo, bankowość i ubezpieczenia”. Zespół Oceniający zwrócił uwagę na posługiwanie się terminologią nie w pełni zgodną z obowiązującymi przepisami i konieczność wprowadzenia do Uchwały stosownych zmian. Rektor Uczelni w trakcie wizytacji złożyła pisemne oświadczenie, że na najbliższym posiedzeniu Senatu w dniu 5.12.2014 r. zostanie podjęta uchwała w sprawie przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych i jako dyscyplina wiodąca będzie przyjęta *ekonomia*, a jako dyscypliny uzupełniające nauki o zarządzaniu oraz finanse.

Podsumowanie

Przyporządkowanie kierunkowych efektów kształcenia w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów do efektów kształcenia dla obszaru nauk społecznych i dziedziny nauk ekonomicznych, z uwzględnieniem wskazanych uwag odnoszących do dyscyplin naukowych, można uznać za prawidłowe.

3. Odnosząc się do zastrzeżenia, że cele i przedmiotowe efekty kształcenia zostały przypisane jedynie do modułów (grup przedmiotów) Uczelnia dokonała zmiany programu kształcenia na ocenianym kierunku studiów polegającej na przypisaniu kierunkowych efektów kształcenia do przedmiotów. Do każdego z przedmiotów przyporządkowano od jednego do kilku efektów kierunkowych z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Sylabusy przedmiotów (programy szczegółowe) nie zawierają sformułowanych wprost przedmiotowych (szczełowych) efektów kształcenia. W każdym sylabusie podane zostały cele kształcenia z podziałem na odnoszące się do wiedzy, umiejętności i kompetencji. Sformułowania celów wskazują w jaką wiedzę, umiejętności i kompetencje zamierza się wyposażać studenta, a nie co będzie efektem kształcenia. Cele kształcenia zostały odniesione w każdym z trzech zakresów do kierunkowych i obszarowych efektów kształcenia. Szczegółowe efekty kształcenia są zatem określone pośrednio, przez wskazanie celów kształcenia.

Podsumowanie

Można stwierdzić, że program kształcenia na ocenianym kierunku informuje w niezbędnym zakresie o zakładanych efektach kształcenia i powiązaniach występujących między efektami odnoszącymi się do poszczególnych przedmiotów, efektami kierunkowymi i obszarowymi. Same szczegółowe (przedmiotowe) efekty kształcenia nie zostały jednak sformułowane określono natomiast szczegółowo cele kształcenia na poziomie przedmiotu.

4. W reakcji na zastrzeżenie zgłoszone przez Prezydium PKA dotyczące zbyt ogólnikowego w większości przypadków określenia w sylabusach przedmiotów sposobów weryfikacji efektów kształcenia oraz braku w sylabusach bilansu czasu pracy Uczelnia dokonała odpowiednich uzupełnień szczegółowych programów kształcenia.

Każdy sylabus zawiera informację dotyczącą metod i form oceny. Jako formy oceny wskazuje się zaliczenie na ocenę lub egzamin. Incydentalnie jedynie określono rodzaj egzaminu, jako ustny, pisemny bądź testowy. Wskazano także wykorzystywane w ramach każdego przedmiotu metody oceny służące do weryfikacji efektów kształcenia. Najczęściej stosowane metody oceny to: aktywność studentów na wykładach i ćwiczeniach, sprawdziany w trakcie semestru, rozwiązywanie zadań, prace indywidualne i grupowe wykonywane przez studentów i ewentualnie prezentowane na zajęciach. Metody te są określone w odniesieniu do większości przedmiotów dość ogólnie. Jedynie dla niektórych przedmiotów wskazano np. jaki rodzaj prac wykonują studenci. W tych przypadkach są do zadania odpowiednio dostosowane do danego przedmiotu. Na tej podstawie można uznać, że Uczelnia określiła metody i formy weryfikacji efektów kształcenia i podała je w sylabusach do wiadomości studentów.

W sylabusie każdego przedmiotu ujęty jest nakład pracy studenta. Obejmuje on wskazanie liczby godzin realizowanych w bezpośrednim kontakcie z wykładowcą (z podziałem na formę zajęć, wykład, ćwiczenia, jeżeli taki podział dotyczy danego przedmiotu, oraz godziny konsultacji) oraz pracę własną studenta. W ramach pracy własnej uwzględniono takie jej rodzaje, jak: przygotowanie do egzaminu, przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń, studia literatury, przygotowanie przykładów bądź problemów do omówienia na zajęciach. Nakład pracy został wyliczony z zastosowaniem przelicznika 25 godzin pracy odpowiada 1 punktowi ECTS.

Podsumowanie

Określenia nakładów pracy studenta ujęte w sylabusach są prawidłowe.

5. W reakcji na zastrzeżenie, że Uczelnia nie zapewniła właściwych warunków do prowadzenia zajęć o charakterze praktycznym, brak jest zajęć organizowanych w warunkach zbliżonych do środowiska pracy oraz zbyt mała jest liczba godzin przewidzianych dla praktyk zawodowych w ramach przedstawionych działań naprawczych przedstawionych w Raporcie odniesiono się jedynie do praktyk zawodowych.

Uczelnia nie odniosła się do pierwszej części uwag. Nie dokonano odpowiedniej zmiany programu kształcenia i nadal pod względem treści programowych, form zajęć i metod dydaktycznych jest on programem o przewadze cech typowych dla profilu ogólnoakademickiego, a nie praktycznego. Treści programowe poszczególnych przedmiotów obejmują zagadnienia o charakterze przekazu podstawowej wiedzy z danego zakresu oraz kształtowania umiejętności analitycznych. Jedynie w odniesieniu do części przedmiotów uwzględnia się przygotowanie do zastosowania nabytej wiedzy w praktyce gospodarczej. Zajęcia prowadzone są w tradycyjnych formach wykładów i ćwiczeń, a nie warunkach zbliżonych do środowiska pracy. Program kształcenia na studiach niestacjonarnych, które są jedyną realizowaną formą studiów, przewiduje łącznie dla wszystkich przedmiotów (poza językiem obcym, wychowaniem fizycznym i praktyką zawodową) 568 godzin wykładów i 344 godzin ćwiczeń. W planie studiów obowiązującym od roku akademickiego 2014/2015 udział wszystkich zajęć w formie ćwiczeń i seminariów jest już wyższy i wynosi 45,6%. Jednocześnie w odniesieniu do części przedmiotów wskazano, że prowadzone są w formie ćwiczeń z elementami zajęć warsztatowych (w ramach przedmiotów podstawowych i kierunkowych: Matematyka, *Mikroekonomia*, Podstawy makroekonomii, Statystyka opisowa, Ekonometria, Analiza ekonomiczna, *Ekonomia* integracji europejskiej, Gospodarka regionalna i lokalna oraz w ramach przedmiotów specjalnościowych dla większości z nich)

bądź wykładu z elementami warsztatu (Prawo gospodarcze). Należy jednak wskazać, że przy opisie metod weryfikacji efektów kształcenia dość ogólnie określono ich rodzaje, najczęściej bez wskazywania prac o charakterze praktycznym.

W trakcie wizytacji przeprowadzonej przez Zespół Oceniający Uczelnia przedłożyła prace przejściowe i egzaminacyjne z Mikroekonomii, Makroekonomii oraz Podstaw gospodarowania zasobami ludzkimi. Należy wskazać, że prace z dwóch pierwszych przedmiotów, mimo że zgodnie ze wskazanym powyżej rodzajem stosowanych form zajęć obejmowały one elementy warsztatów, mają charakter typowych sprawdzianów wiedzy i umiejętności o charakterze ogólnoakademickim. Natomiast prace zaliczeniowe ćwiczeń z Podstaw gospodarowania zasobami ludzkimi miały formę projektów opartych na danych z firm i instytucji i wskazują na praktyczny charakter tych zajęć.

Należy ocenić, że program kształcenia (poza praktyką zawodową) w zbyt małym jeszcze zakresie uwzględnia wymagania dotyczące praktycznego profilu kształcenia. Zbyt mało jest zajęć prowadzonych przez praktyków bądź nauczycieli akademickich posiadających praktyczne doświadczenie w formie warsztatów z uwzględnieniem treści programowych, metod dydaktycznych i form weryfikacji efektów kształcenia właściwych dla zajęć o charakterze praktycznym.

W ramach omawianego zastrzeżenia Uczelnia podjęła działania zmierzające do wydłużenia czasu trwania praktyki zawodowej ze 120 do 480 godzin oraz wprowadziła nowe regulacje odnoszące się do ich realizacji. Praktyka dla studentów przyjętych w roku akademickim 2013/2014 trwa 480 godzin (12 tygodni po 40 godzin tygodniowo). Ujęta jest ona w programie studiów w 3 i 4 semestrze. Program kształcenia dla studentów podejmujących naukę od roku akademickiego 2013/2014 przewiduje dla praktyki zawodowej 8 punktów ECTS, co jest liczbą zbyt małą dla 480 godzin. Nowy program kształcenia obowiązujący od roku akademickiego 2014/2015 podnosi liczbę punktów ECTS do 16, co należy uznać za właściwe.

W terminie wizytacji przeprowadzanej przez Zespół Oceniający praktyki według nowych zasad nie były jeszcze realizowane. Uczelnia przedstawiła jedynie sprawozdanie z zebrania z udziałem opiekuna praktyk zawodowych dotyczącego odbywania praktyk zawodowych w roku akademickim 2014/2014, na którym studenci zostali zapoznani z celami praktyk oraz ich organizacją. Według informacji dziekana Wydziału w poprzednich latach około 90 proc. studentów korzysta z możliwości zaliczenia praktyki na podstawie wykonywanej pracy. Dla praktyki zawodowej został opracowany sylabus określający w szczególności cele kształcenia oraz metody weryfikacji efektów kształcenia (egzamin). W arkuszu oceny praktyki zawodowej studenta Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Stalowej Woli przewidziano jej ocenę przez zakładowego opiekuna praktyki.

Realizacja praktyk zawodowych regulowana jest Zarządzeniem Nr 13a/2013 Rektora Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Stalowej Woli z dnia 30 września 2013 r. w sprawie Regulaminu praktyk zawodowych. Jak stwierdzono w paragrafie 4 zarządzenie obowiązuje studentów niestacjonarnych I stopnia rozpoczynających naukę od roku akademickiego 2013/2014. Zarządzenie to określa zasady i formy odbywania praktyk zawodowych. W zarządzeniu określono jako cele praktyk poszerzanie i pogłębianie wiedzy zdobytej w ramach zajęć dydaktycznych, nabywanie umiejętności praktycznych, przygotowanie do samodzielności i odpowiedzialności za realizację zadań, konfrontację nabywanych umiejętności z możliwościami studenta na rynku pracy. Regulamin przewiduje, że program praktyki powinien być dostosowany do kierunku studiów i specjalności. Uczelnia przedstawiła takie programy dla dwóch specjalności: Rachunkowość i zarządzanie finansami firmy oraz Gospodarowanie zasobami ludzkimi. (Należy wskazać, że specjalność Rachunkowość i zarządzanie finansami pod względem zawartości treści programowych nie wykazuje należytej spójności z efektami kierunkowymi). Programy te o objętości

każdorzazowo jednej strony określają zadania dydaktyczne oraz zakres tematyczny praktyki zawodowej. Należy wskazać, że jak dla programu 480 godzin praktyki są dość ogólne.

Regulamin praktyk zawodowych określa także zasady prowadzenia nadzoru organizacyjnego i merytorycznego oraz zasady odbywania praktyk i ich zaliczania. Regulacje przyjęte w tych dwóch zakresach pozwalają na prawidłową realizację praktyk. Należy wskazać, że przewidują one w szczególności możliwość ubiegania się przez studentów o zaliczenie w części bądź w całości praktyki w oparciu o wykonywaną pracę zawodową lub samodzielnie prowadzoną działalność gospodarczą oraz sprawozdanie zawierające elementy wskazane w Regulaminie.

Podsumowanie

Podsumowując ocenę w zakresie tego punktu należy stwierdzić, że Uczelnia w dalszym ciągu nie zapewnia w dostatecznym zakresie właściwych warunków do prowadzenia zajęć o charakterze praktycznym, brak jest zajęć organizowanych w warunkach zbliżonych do środowiska pracy. Zwiększono natomiast liczbę godzin przewidzianych dla praktyk zawodowych. Władze Uczelni po uwagach zespołu zadeklarowały, że będą organizowane wizyty studyjne w firmach i przedsiębiorstwach oraz instytucjach samorządowych.

Część III:

Podsumowanie

1. Na podstawie analizy akt osobowych, rozmowy z władzami Uczelni - Rektorem i Dziekanem, oceny dorobku naukowego, zawodowego oraz obciążeń dydaktycznych Zespół oceniający stwierdza że minimum kadrowe spełnia wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5.10.2011 oraz 3.10.2014 roku. Obsada zajęć na rok akademicki 2014/2015 wymaga korekty. Zespół oceniający przekazał swoje uwagi w tym zakresie władzom Uczelni podczas podsumowania i zobowiązał Uczelnię do przedstawienia informacji o tych zmianach. Zajęcia wymagające zmiany obsady zajęć to: MSG, Metody badań społecznych, Finanse publiczne i rynki finansowe, Makroekonomia, Historia myśli ekonomicznej, Gospodarka regionalna i lokalna, Rynek pracy
2. Przyporządkowanie kierunkowych efektów kształcenia w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów do efektów kształcenia dla obszaru nauk społecznych i dziedziny nauk ekonomicznych, z uwzględnieniem wskazanych uwag odnoszących do dyscypliny, można uznać za prawidłowe.
3. Można stwierdzić, że program kształcenia na ocenianym kierunku informuje w niezbędnym zakresie o zakładanych efektach kształcenia i powiązaniach występujących między efektami odnoszonymi się do poszczególnych przedmiotów, efektami kierunkowymi i obszarowymi. Same szczegółowe (przedmiotowe) efekty kształcenia nie zostały jednak sformułowane określono natomiast szczegółowo cele kształcenia na poziomie przedmiotu.
4. Określenia nakładów pracy studenta są prawidłowe.
5. Uczelnia w dalszym ciągu nie zapewnia w dostatecznym zakresie właściwych warunków do prowadzenia zajęć o charakterze praktycznym, brak jest zajęć organizowanych w warunkach zbliżonych do środowiska pracy. Zwiększono natomiast liczbę godzin przewidzianych dla praktyk zawodowych. Władze Uczelni po uwagach zespołu zadeklarowały, że będą organizowane wizyty studyjne w firmach i przedsiębiorstwach oraz instytucjach samorządowych..

Zespół oceniający stwierdza iż Uczelnia wprowadziła działania naprawcze zgodnie z uwagami sformułowanymi przez Prezydium PKA w Uchwale Nr 474 /2013 z dnia 5 września 2013 r., które pozwoliły w znaczącym stopniu usunąć słabości procesu dydaktycznego.

Zespół proponuje pozytywną ocenę jakości kształcenia z zaleceniem przedstawienia w roku akademickim 2015/2016 informacji dotyczące zwiększenia udziału w programie kształcenia zajęć praktycznych, w których student nabywa umiejętności rozwiązywania konkretnych problemów oraz wprowadzenia zajęć zbliżonych do środowiska pracy